



## Statens vegvesen

Hordaland fylkeskommune –  
Samferdsleavdelinga  
Postboks 7900  
5020 BERGEN

Behandlende enhet:  
Region vest

Saksbehandler/telefon:  
Kristina Ebbing Wensaas /  
55516805

Vår referanse:  
16/11783-9

Deres referanse:

Vår dato:  
19.05.2016

### Klage på avslag på søknad om dispensasjon fra byggegrense – Utvidelse av tilkomstveg og varmekabler – fv. 276 – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune

Statens vegvesen har mottatt klage på avslag på søknad om dispensasjon fra byggegrense mot fylkesveg 276 (Garnesvegen) hp 02 ved km 1,968 i forbindelse utvidelse av privat veg, asfaltering og varmekabler på eiendommen gnr. 25 bnr. 250 i Bergen kommune.

Vedlagt følger alle relevante dokumenter i saken:

Nr.	Avsender	Dokumentdato	Innhold
8	Olav Chan	5.4.2016	Argumenter tilhørende klage på avslag – Opparbeiding av tilkomstveg – fv. 276 – bnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune
7	Olav Chan	1.4.2016	Forespørsel om utbedring av sikt i avkjørsel – fv. 276 – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune
6	Olav Chan	1.4.2016	Avslag på søknad om dispensasjon fra byggegrense – Utviding og asfaltering av tilkomstveg – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune – Tilbakemelding (klage)
5	Statens vegvesen	14.3.2016	Avslag på søknad om dispensasjon fra byggegrense – Utviding og asfaltering av tilkomstveg – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune
4	Olav Chan	25.2.2016	Forslag til nytt tiltak i Garnesvegen 21 – Utviding og asfaltering av tilkomstveg – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune
3	Statens vegvesen	25.2.2016	Avslag på søknad om dispensasjon fra byggegrense – Oppføring av parkeringsplass – Fv. 276 – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune
2	Olav Chan	27.1.2016	Søknad om dispensasjon fra byggegrense – Fv. 276 – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune – Tilleggsopplysninger
1	Olav Chan	21.1.2016	Søknad om dispensasjon fra byggegrense – Fv. 276 – gnr. 286 bnr. 79 – Bergen kommune

Postadresse  
Statens vegvesen  
Region vest  
Askedalen 4  
6863 LEIKANGER

Telefon: 02030  
firmapost@vegvesen.no  
Org.nr: 971032081

Kontoradresse  
Nygårdsgaten 112  
5008 BERGEN

Fakturaadresse  
Statens vegvesen  
Landsdekkende regnskap  
9815 Vadsø

## Saksopplysninger

### Saken gjelder

Statens vegvesen har mottatt klage på avslag om dispensasjon fra byggegrense for å utvide tilkomstveg (privat) og legge kabler i tilkomstveg. Statens vegvesen har gitt avslag på bakgrunn av pågående planarbeid for Garnesvegen.

### Arealplanstatus

Eiendommen ligger i område for bebyggelse og anlegg i kommuneplanens arealdel, og er uregulert. Eiendommen ligger i sin helhet innenfor planområde for pågående planarbeid *63560000 Arna, Garnesvegen, bommane rundkjøring–Garnes stasjon*, som innebærer etablering av tilbud til gående og syklende langs fv. 276.

### Saksgang frem til vedtak

Statens vegvesen mottok søknad om etablering av parkeringsplass den 21.1.2016. Bakgrunnen for søknaden var at klager ikke kommer seg opp til garasjen sin på vinterstid, fordi tilkomstvegen er svært bratt. Etter avslag på søknad om parkeringsplass (datert 25.2.2016) endret klager søknaden til å gjelde utvidelse av tilkomstveg og asfaltering av denne, med bakgrunn i at nabo som deler eierskapet av tilkomstvegen ikke ønsket vedlikehold av eksisterende tilkomstveg. Dette ble det også gitt avslag på, i vedtak datert 14.3.2016.

Etter avslaget ønsket klager å utbedre avkjørselen ved å bedre sikten, og henvendte seg om dette 1.4.2016. I henvendelsen til arbeidsvarsling ble det nevnt etablering av varmekabler i tilkomstvegen og utvidelse av denne som en del av tiltaket. Ved telefonkorrespondanse med klager har det blitt klart at det var tenkt utvidelse og asfaltering som løsning sammen med etablering av varmekabler, da asfalteringen i seg selv ikke ville løse problemet klager har med vanskelig føre på vinterstid.

Statens vegvesen mottok klage på vedtaket datert 14.3.2016 den 1.4.2016. Ved telefonkorrespondanse ble klager oppfordret til å begrunne klagen sin med de argumenter som hadde blitt reist muntlig fra klagers side. Statens vegvesen mottok denne tilleggsinformasjonen 5.4.2016.

### **Klage fra søker**

Klagen inneholder blant annet følgende momenter/begrunnelser:

- Klager påpeker de trafikkfarlige forholdene i avkjørselen i dag, og mener at tiltaket vil gjøre den mer trafikksikker
- Klager argumenterer at tiltaket bør tillates fordi det er lenge til prosjektet for Garnesvegen realiseres
- Klager hevder at det er snakk om et lite tiltak som derfor ikke vil gå ut over andre eller være til hinder for prosjektet på Garnesvegen
- Klager viser til at samtlige avkjørsler langs Garnesvegen har fått gjøre som de vil de siste 20 årene
- Klager viser til at det er ressurskrevende å vedlikeholde tilkomstvegen med grusing

- Klager opplyser at en asfaltering av eksisterende tilkomstveg ikke er mulig på grunn av at naboen (som delvis eier privatvegen) motsetter seg dette
- Klager argumenterer at økonomien i prosjektet ikke må gå foran trafikksikkerheten
- Klager hevder at Statens vegvesen ikke har brukt skjønn i saken, og at vurderingen vår ikke er forståelig

### Vår vurdering av klagen

Statens vegvesen har vurdert søknaden og klagen med bakgrunn i blant annet

- Vegloven
- Rundskriv om byggegrenser (NA Rundskriv nr. 98/20)
- Nasjonal transportplan 2013–2024
- Regional transportplan 2014–2023
- Sykkelstrategi for Bergen 2010–2019
- Bergen kommunes samfunnsdel til kommuneplanen 2015–2030
- Grønn strategi, klima- og energihandlingsplan Bergen 2015

### Vegloven

Hensynet til planleggingen for trygg og god trafikkavvikling for alle trafikantgrupper (fotgjengere og syklister inkludert) inngår i formålsparagrafen i vegloven:

*«§1 a. Formålet med denne lova er å tryggje planlegging, bygging, vedlikehald og drift av offentlege og private vegar, slik at trafikken på dei kan gå på eit vis som trafikantane og samfunnet til ei kvar tid kan vere tente med. Det er ei overordna målsetting for vegstyremaktene å skape størst mogleg trygg og god avvikling av trafikken og ta omsyn til grannane, eit godt miljø og andre samfunnsinteresser elles.»*

I veglovens § 29 andre ledd står det at *«Byggegrensene skal ta vare på dei krava som ein må ha til vegsystemet og til trafikken og til miljøet på eigedom som grenser opp til vegen og medverke til å ta vare på miljøomsyn og andre samfunnsomsyn»*. I rundskrivet til veglovens bestemmelser om byggegrenser (NA Rundskriv nr. 98/20) presiseres det at hensynet til fremtidig utbedring av vegen i tråd med samfunnsutviklingen er et viktig argument for byggegrensebestemmelsen. Forarbeidene til vegloven uttrykker det samme.

### Nasjonale og lokale transportplaner og -strategier

Målet både nasjonalt og lokalt er at flere skal gå og sykle. Nasjonal transportplan har nedfelt et mål om at all vekst i persontrafikken skal tas med gange, sykkel og kollektiv. Dette er videreført i Regional transportplan for Hordaland, og er nevnt i flere kommunale dokumenter og mål. Sykkelstrategien for Bergen har et mål om en sykkelandel på 10% innen 2019. I høringsutkastet til «Grønn strategi – Klima- og energihandlingsplan for Bergen 2015» er det i tillegg et mål om å redusere personbiltrafikken med 10 % innen 2020 og 20 % innen 2030 sammenlignet med 2013. Dette er ambisiøse mål som krever en innsats i alle ledd, og forutsetter en klar prioritering av gang-, sykkel- og kollektivtiltak. Kommuneplanens samfunnsdel for Bergen (vedtatt 2015) legger også dette til grunn, hvor det presiseres at gående, syklende og kollektivreisende skal prioriteres foran bilister.

Prosjektet langs Garnesvegen er et eksempel på tiltak som vil være med på å nå målene, ved at en etablerer et trafikksikkert og attraktivt tilbud for gående og syklende. Dette samfunnsnyttige prosjektet må derfor prioriteres i vurderinger av saker som kan komme i konflikt med dette arbeidet, og terskelen blir ekstra høy for å dispensere fra bestemmelsene i vegloven. Mer om dette hensynet følger nedenfor.

Argumentasjonen om at vi setter økonomien til vegvesenet (eller i dette tilfellet Hordaland fylkeskommune) foran trafikksikkerhet er ikke så svart/hvitt som klager fremstiller. Vår jobb er å løfte blikket utover den enkelte grunneier og ivareta hensyn som trafikksikkerhet for så mange som mulig. Vår vurdering er at et tilbud for myke trafikanter langs Garnesvegen som er fraskilt kjørevegen, vil ha en stor positiv effekt med tanke på nettopp trafikksikkerheten i området. Og det koster penger. Det vil være svært uheldig å gjøre slike prosjekter mer kostbare og konfliktfylte enn det de allerede er ut fra eksisterende situasjon.

#### Pågående planarbeid for Garnesvegen

Som nevnt er en viktig del av hensikten med veglovens § 29 at areal langs vegen skal holdes åpen for fremtidig vegutbedring. Dette gjelder også i saker hvor det ikke er et konkret planarbeid på gang. I denne saken er det snakk om et pågående planarbeid som vi vet vil komme i direkte konflikt med omsøkt tiltak. Terskelen for å dispensere er derfor høy, og det må være en klar overvekt av fordeler for å gi dispensasjon.

Klager har rett i at tiltaket er av en mindre type, da det ikke er snakk om for eksempel oppføring av en bolig. Et tiltak som omsøkt kan virke som et ubetydelig tiltak isolert sett. En oppgradering av forholdene vil derimot kunne ha presedensvirkninger for området. Oppgraderinger av denne typen kan bli kostbart for prosjektet, spesielt dersom det blir flere tilfeller av samme typen tiltak. I tillegg vet vi av lang erfaring med lignende prosjekter at utbedringer av denne typen skaper forventninger ved innløsning senere, og i verste fall konflikter med grunneiere. Dette har direkte økonomiske konsekvenser for prosjektet (og dermed Hordaland fylkeskommune) vet at forhandlinger blir mer ressurskrevende og avtalene mer kostbare. Dette vil være tilfellet også selv om det kan være lenge til prosjektet bygges. Prinsippet er at når det pågår planarbeid, skal en ikke dispensere for tiltak som kommer i konflikt med dette, og en må da legge et langtidsperspektiv til grunn.

#### Utbedring av tilkomstforhold og sikt

Problemet om at klager ikke kommer seg opp privatvegen sin om vinteren, og at en sklir ut på fylkesvegen, kan løses ved vedlikehold av eksisterende tilkomstveg. Dette lar seg ikke gjøre på grunn av kostnader knyttet til grusing, og at asfaltering ikke aksepteres av nabo, som deler samme veg. Problemstillingen til klager er derfor av en privatrettslig art, hvor vanlig vedlikehold av tilkomstveg vanskelig gjøres av at nabo ikke ønsker slik arbeid utført, og derfor hverken vil tillate tiltak som asfaltering eller vil dele kostnadene av grusing. Dette er hensyn Statens vegvesen ikke kan tillegge stor vekt. Det vil være svært uheldig å dispensere fra vegloven på bekostning av de hensynene den skal ivareta. Statens vegvesen sin rolle er å forvalte vegnettet og ivareta de interessene som hører med. Vi kan ikke legge disse oppgavene til side for å løse nabokonflikter der dette vil ha negative konsekvenser for pågående planarbeid.

Når det gjelder argumentet om at vedlikehold ved grusing blir kostbart, er dette heller ikke noe vi kan tillegge stor vekt i vurderingen. Vedlikehold av tilkomstveg må sees som en del av kostnaden ved å bo på den aktuelle eiendommen. En deling av kostnaden er ikke mulig på grunn av uenighet mellom private parter.

Vi vil presisere at det er utvidelsen av tilkomstvegen som er søknadspliktig etter vegloven, da dette ikke bare kommer inn under internveger i veglovens bestemmelser om byggegrense, men at det også endrer avkjørselsforholdene ved at en får to avkjørselspunkt fra de to eiendommene (og dermed også er en sak etter veglovens regler om avkjørsler, §§ 40–43). En asfaltering av eksisterende tilkomstveg vil ikke være søknadspliktig, da dette sees på som vanlig vedlikehold av egen privatveg. Denne presiseringen er viktig for å forstå at problemstillingen til søker i stor grad er en følge av privatrettslige forhold, og ikke er noe Statens vegvesen skal tillegge stor vekt i behandlingen av dispensasjonssaker. Dersom det i tillegg er snakk om varmekabler i eksisterende tilkomstveg, vil dette derimot komme inn under bestemmelsen om byggegrense.

Når det gjelder fordelen ved tiltaket som innebærer utbedring av sikt i retning nord, er dette noe Statens vegvesen i seg selv ikke har motsatt seg. Det er svært positivt at klager ønsker å utbedre denne sikten, uavhengig av hva som blir utfallet av denne saken. Det er også forståelig at prosessen ved utbedringen virker byråkratisk og tungvint for søker. Det er dessverre (og heldigvis) slik at når det skal utføres arbeid tett på vegen, må det søkes arbeidsvarsling til vegvesenet av åpenbare, trafiksikkerhetsmessige grunner. Når vegvesenet ber om en illustrasjon av tiltak for sikten og arbeidsvarsling av dette, er det for å sikre at tiltaket som blir utført ikke strider med det vi har avtalt, og at arbeidet blir forsvarlig utført.

#### Sammenligning med andre forhold langs Garnesvegen

Klager sammenligner sin sak med alle de andre avkjørslene langs Garnesvegen, hvor han viser til at de har fått gjøre som de vil de siste 20 årene. Det er ingen tvil om at det er mange dårlige forhold langs fylkesvegene i Bergen, og at mange av avkjørslene ikke er trafiksikre etter dagens krav. Dette taler imidlertid ikke for at en skal tillate tiltak i konflikt med pågående vegprosjekt. Som nevnt kan klager utbedre sikten i eksisterende tilkomstveg og avkjørselspunkt, da Statens vegvesen ikke vil motsette seg dette. Det vil i så fall gjøre avkjørselen mer trafiksikker og dermed være en fordel. Det er derimot ikke en forutsetning for at et slikt tiltak er mulig at en må utvide tilkomstvegen og legge varmekabler i denne for å oppnå bedre siktforhold.

#### Oppsummering

Byggegrensebestemmelsene er nei-paragrafer, hvor utgangspunktet er at en ikke kan utføre tiltak nærmere veg enn 50 meter. Statens vegvesen har mulighet til å utøve skjønn i søknader som kommer nærmere. Det er dette som er gjort i denne saken, ved at alle sider av saken har blitt grundig vurdert i flere omganger. Flere avdelinger i vegvesenet har vært med i vurderingen, og det er hensynet til pågående planarbeid som er grunnen til at vi i denne

saken ikke kan ta klagen til følge. Dette gjelder spesielt ettersom problemet til klager kan løses på andre måter, men stoppes av forhold som er rent privatrettslige.

Det kan være at vår argumentasjon i dette brevet og i tidligere brev ikke virker skjønnsbasert for utenforstående. Vi har forsøkt å forklare hva som er hensikten med en byggegrense i lovverket, og hvordan vi foretar vurderinger i slike saker. Det foreligger til syvende og sist gode argumenter til grunn for at vi skal ha en byggegrenseparagraf i vegloven, og i denne saken fant vi ikke at vi kunne dispensere fra denne.

### **Konklusjon**

Statens vegvesen har vurdert klagen og finner ikke å kunne ta den til følge. Saken blir med dette sendt over til Hordaland fylkeskommune som klageinstans.

Vegavdeling Hordaland  
Med hilsen

Olav Finne  
avdelingsdirektør

Sindre Lillebø  
seksjonssjef

Vedlegg: 1

Kopi  
Olav Chan, Garnesvegen 21, 5260 INDRE ARNA  
REIDAR BJELDE, POSTBOKS 173 INDRE ARNA, 5888 BERGEN

*Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.*